

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dirección Estratéxica da Innovación e a Tecnoloxía: Ferramentas para a súa Xestión

Materia	Dirección Estratéxica da Innovación e a Tecnoloxía: Ferramentas para a súa Xestión			
Código	O04M006V01207			
Titulación	Máster Universitario en Creación, Dirección e Innovación na Empresa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Gueimonde Canto, Ana Isabel			
Profesorado	Gueimonde Canto, Ana Isabel Nogueira López, Natalia Uxía Rey Vázquez, Lara Tobio Rivas, Ana María			
Correo-e	agueimonde@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	<p>A innovación é unha disciplina que deben practicar todas as empresas, independentemente da súa dimensión ou do sector onde compitan. Alén de ideas, creatividade, motivación, pensamento lateral ou xeración de novas propostas (temas abordados en outras materias), para realizar innovación eficaz é necesario efectuar unha dirección estratéxica desta e implantar na empresa os instrumentos de xestión necesarios para poder responder á complexidade e á incerteza estrutural en que desenvolve, na actualidade, a súa actividade a empresa.</p> <p>Obxectivos da materia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificar oportunidades de innovación e definir plans de acción que axuden a implantar as oportunidades detectadas. - Coñecer as diferentes estratexias de innovación tecnolóxica nas organizacións e apoialas nos procesos de transferencia de tecnoloxía. - Coñecer todos os aspectos básicos que comprende a xestión da innovación nas organizacións nos aspectos de produtos/servizos e procesos. - Estar capacitados para asesorar ás empresas na aplicación de técnicas de innovación. 			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.

A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B3	Habilidade na procura de información especializada e proveniente de distintas fontes
B4	Capacidade para a toma de decisións
B7	Capacidade de análise e vixilancia dos ambientes empresariais (contorno xurídico, fiscal, social, institucional, etc.)
B14	Capacidade de comprender a importancia da tecnoloxía dentro da empresa actual
C6	Capacidade para aplicar, de forma oportuna, ferramentas e metodoloxías de xestión da innovación
C9	Coñecemento dos instrumentos que permiten vixiar a contorna empresarial e tecnolóxica
D3	Capacidade crítica e autocrítica
D6	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar diferentes tipos de innovacións e diferentes tipos de tecnoloxías susceptibles de ser aplicadas e empregadas polas organizacións.	A5 B14 D6
Identificar e describir os diferentes procesos de xestión da innovación, así como as súas diferentes fases.	A5 D3
Analizar os modelos e estratexias de innovación que as organizacións levan a cabo.	A1 A2 A3 A5 D3 D6
Recoñecer situacións que requiran da aplicación de ferramentas de xestión da innovación, e seleccionar a/s ferramentas/s axeitada/s a cada situación.	A2 A3 A4 A5 B4 C6 D6
Recordar as diferentes formas de protexer a propiedade industrial das innovacións, identificar a forma máis adecuada para as situacións que requiran de tal protección e coñecer o procedemento a seguir para obter a protección.	A1 A2 A3 A5 B4 B14 C6 D6
Adaptar a cada organización as alternativas metodolóxicas para implantar un sistema de vixilancia tecnolóxica e intelixencia competitiva nas organizacións.	A1 A2 A3 A5 C6 D6
Identificar e coñecer diversas fontes de información para realizar vixilancia tecnolóxica e intelixencia competitiva nas organizacións	A1 A2 A3 A5 B3 B7 C9
Explicar e describir as normas de xestión da I+D+i, os seus elementos constitutivos e o seu plan de implantación	A2 A3 C6

Contidos

Tema

Introdución á Xestión da Innovación. Modelos de xestión da innovación	<ul style="list-style-type: none"> - Conceptos básicos: a innovación, a tecnoloxía - A estratexia: A importancia das competencias esenciais para edificar a estratexia de innovación ao seu redor - Modelos de innovación - Ferramentas para a innovación
Incremento do patrimonio tecnolóxico. Transferencia de tecnoloxía	<ul style="list-style-type: none"> - Necesidade de adoptar unha tecnoloxía - O proceso de transferencia de tecnoloxía - Organización do proceso de transferencia de tecnoloxía - Mecanismos de transferencia de tecnoloxía - Estratexias de transferencia de tecnoloxía - Contexto xurídico (contratos) - Balanza de pagamentos tecnolóxica
Avaliación da competitividade e do potencial tecnolóxico propio	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnósticos tecnolóxicos
Xestión de resultados. Protección da innovación	<ul style="list-style-type: none"> - Dereitos de Propiedade intelectual - Dereitos de Propiedade industrial
Vixilancia tecnolóxica e intelixencia competitiva	<ul style="list-style-type: none"> - Introdución á VT/IC - Proceso de VT/IC - Ferramentas de VT/IC
Implantación dun sistema de xestión de I+D+i. Normalización e certificación da I+D+i	<ul style="list-style-type: none"> - A familia de normas UNE 166000 - Organizar e xestionar eficazmente a I+D+i: a norma UNE 166002

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	27.5	38.5	66
Foros de discusión	0	8	8
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	45	45
Probas de resposta curta	1	5	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Clases maxistrais con utilización de recursos audiovisuais e informáticos, charlas de expertos e presentación de traballos polos alumnos
Foros de discusión	<p>Esta actividade consistirá na creación dun glosario colaborativo sobre cada un dos temas da materia.</p> <p>Cada participante deberá contribuir introducindo termos aos glosarios e comentando os termos introducidos por compañeiros ou compañeiras.</p> <p>Os obxectivos da actividade son os seguintes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Construción colaborativa dun documento sintético que conteña os termos, conceptos e elementos relevantes da disciplina, a fin de que poda ser usado como elemento de referencia básico por parte de todo o grupo. ☐ Comprensión profunda dos conceptos abstractos e a aplicación dos mesmos.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	<p>Encomendarase a realización de catro traballos ou exercicios prácticos, arredor de algún caso de innovación ou organización innovadora real.</p> <p>Temas sobre os que versarán os traballos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirección estratéxica da IT. Ferramentas para a súa Xestión. Modelos de Innovación. 2. Protección da Innovación. Transferencia de Tecnoloxía. 3. Vixilancia tecnolóxica e intelixencia competitiva. Auditorías tecnolóxicas 4. Normalización e certificación da I+D+i

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Para a realización dos traballos e probas contarase coa tutela da coordinadora da materia.
Foros de discusión	Para a realización dos traballos e probas contarase coa tutela da coordinadora da materia.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Foros de discusión	Trátase de realizar un glosario colaborativo relacionado cos contidos da materia. Cada participante do curso deberá de contribuír como mínimo con unha achega ao glosario (definición de concepto, expresión, proceso, etc. relevante para a disciplina) e realizar tamén dous comentarios a definicións incorporadas ao glosario previamente por outros/as compañeiros/as (aclaracións, correccións, ampliacións, críticas, puntualizacións, etc. ás definicións de outros/as) - Valorarase a oportuna escolla de termos así como a súa definición. - Valorarase tanto o número de achegas (mínimo 1) e o número de comentarios a achegas doutros/as compañeiro/as (mínimo 2), como, fundamentalmente, a calidade, rigor e relevancia dos mesmos. - Así mesmo, valorarase o uso de fontes de información adecuadas e rigorosas para definir os vocábulos. Neste sentido, é obrigatorio que o alumnado indique sempre as referencias das fontes empregadas.	5	A1 A2 A3 A4 A5	B14	D3
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Traballos ou exercicios prácticos, que versarán arredor de algún caso de innovación ou organización innovadora. En cada traballo valorarase: ☐ Precisión e claridade na exposición das ideas principais. ☐ Orde e coherencia de argumentos. ☐ Capacidade analítica, de relación, e o sentido crítico. ☐ Corrección formal. ☐ Correcto uso das fontes e referencias bibliográficas.	75	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B14	C6 D3 D6
Probas de resposta curta	Proba de seguimento.	20	A1 A4	B14	C6 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

O conxunto de criterios de avaliación arriba exposto constitúe o sistema de avaliación continua para a convocatoria de xuño.

Para superar a avaliación continua é obrigatoria a realización do 100% dos traballos e probas a realizar na materia. Ademais é preciso obter como mínimo un 5 sobre 10 en cada un dos traballos e probas.

Segunda convocatoria (xullo):

Alternativa a) Exame global dos contidos da materia no mes de xullo. A cualificación do exame será o 100% da nota.

Alternativa b) Só para os estudantes que teñan seguido a avaliación continua e non teñan superado algún dos traballos ou probas: os traballos e probas suspendidos poderanse recuperar na data oficial de xullo establecida para a avaliación da materia.

Estrutura do exame da convocatoria de xullo

- Unha primeira parte de cuestións relativas a conceptos básicos da materia. Será necesario obter unha nota mínima nesta parte da proba para poder realizar a seguinte parte.
- Unha segunda parte consistente en cuestións de relacionamento ou casos prácticos.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2015-2016. Non obstante, o calendario pode ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto. Consultade a páxina web do Máster por se hai cambios no mesmo. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na mencionada páxina web (<http://mastercidie.webs.uvigo.es/index.php/gl/docencia-menu-gl/horarios-e-guia-novo-alumnado>)

Observación importante:

Calquera evidencia de probas ou traballos plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica:

- Fernández Sánchez, E. (2005). Estrategia de innovación. Thomson. Madrid.
- Hidalgo Nuchera, A.; Serrano León, G.; Pavón Morote, J. (2002). La gestión de la innovación y la tecnología en las organizaciones. Pirámide. Madrid.

□Roberts, E. (1996). Gestión de la Innovación Tecnológica. Fundación COTEC. Madrid.

□Tidd, J.; Bessant, J. y Pavitt, K. (2001). Managing Innovation. Integrating technological, market and organizational change. Wiley. Great Britain.

□Publicacións Fundación COTEC: Repositorio de bibliografía especializada no ámbito da innovación (é necesario rexistrarse para descargar os documentos)

□Biblioteca práctica de innovación de Galicia IGAPE: Repositorio de bibliografía especializada no ámbito da innovación (é necesario rexistrarse para descargar os documentos)

Hidalgo, A. (2001): □La gestión de la tecnología como factor estratégico de la competitividad industrial□. Economía Industrial, 330.

Hidalgo, A., Vizán, A. y Torres, M. (2006): □La innovación tecnológica como factor de competitividad□. En: Análisis y propuesta de actuaciones para el fortalecimiento de las relaciones Universidad-Empresa. Consejería de Economía e Innovación Tecnológica de la CAM y Universidad Politécnica de Madrid. Madrid.

Hidalgo, A. y Albors, J. (2008): □Innovation management techniques and tools: A review from theory and practice□. R&D Management, 38 (2).

Recomendacións

Outros comentarios

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, podéñse requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica do curso e/ou do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Achegaráselle ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.
